

Vergaderjaar 2004–2005

30 100 VI

**Jaarverslag en slotwet ministerie van Justitie
2004**

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2004 wijzigingen aan te brengen in:

- a. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Justitie;
- b. de begrotingsstaat inzake de baten-lastendiensten van dit ministerie.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Justitie,
J. P. H. Donner

De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie,
M. C. F. Verdonk

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1	Strategie	2
2	Regelgeving	2
3	Preventie en rechtshandhaving	3
4	Rechtspleging en rechtsbijstand	7
5	Sanctietoepassing	9
6	Asiel, migratie en integratie	11
7	Niet-beleidsartikelen	14

1 STRATEGIE

Op dit beleidsterrein hebben zich geen wijzigingen voorgedaan die een toelichting behoeven.

2 REGELGEVING

Subsidies

In de uitgaven is bij operationele doelstelling 2.1.1 «Codificatie van regels» een subsidie voor het jaar 2004 opgenomen, te weten:

- € 30 000,- betreffende een subsidie aan het Nederlandse Juristen Comité van Mensenrechten voor het ijveren voor de nakoming van de rechten van de mens.

Deze slotwetvermelding vormt voor de hier bedoelde subsidieverlening(en) de wettelijke grondslag zoals bedoeld in artikel 4.23, derde lid, onder c, van de Algemene Wet Bestuursrecht.

Mutaties uitgaven (> € 0,5 miljoen)

Onderschrijding operationele doelstelling 2.1.1

De onderschrijding van circa € 0,6 miljoen op operationele doelstelling 2.1.1 «Codificatie van regels» wordt veroorzaakt doordat een aantal uitgaven voor de inzet van de Landsadvocaat, de dit jaar niet samengestelde visitatiecommissie die juridische functies bij departementen controleert, alsmede de inhuur van deskundigen lager zijn uitgevallen dan was geraamd. Daarnaast konden de kosten voor het periodiek vervangen van computers en randapparatuur niet meer ten laste van 2004 gebracht worden, waardoor deze ten laste van 2005 komen.

Onderschrijding operationele doelstelling 2.2.3

De voornaamste oorzaak van de onderschrijding van circa € 1,8 miljoen op operationele doelstelling 2.2.3 «Verbetering voorbereiding regelgeving» is dat de vastgestelde subsidie aan de Academie voor Wetgeving over het jaar 2003 aanzienlijk lager is uitgevallen dan was voorzien. Dit komt doordat de voorbereidingen van de «zittersopleidingen» later zijn gestart, waardoor de bedrijfskosten van de Academie lager zijn uitgevallen dan was begroot.

Mutaties ontvangsten (> € 0,5 miljoen)

Operationele doelstelling 2.2.3

Het budget op operationele doelstelling 2.2.3 «Verbetering voorbereiding regelgeving» is met circa € 0,8 miljoen overschreden. Feitelijk betreft het hier geen ontvangsten maar het terugvloeien van een te hoog subsidie-

voorschot: bij het definitief vaststellen van de subsidie aan de Academie voor Wetgeving over het jaar 2003 is gebleken dat er sprake was van een te ruime bevoorschotting ter grootte van bovengenoemde € 0,8 miljoen. Overeenkomstig de subsidievoorwaarden is dit bedrag verrekend met de subsidie over het jaar 2004.

3 PREVENTIE EN RECHTSHANDHAVING

Subsidies

In de uitgaven bij operationele doelstelling 3.3.3 «Beleidsvorming voor opsporing misdrijven» is een aantal subsidies voor het jaar 2004 opgenomen, te weten:

- € 346 707,- betreffende een subsidie aan de Stichting tegen Vrouwenhandel voor opvang en procesbegeleiding van slachtoffers van mensenhandel;
- € 63 000,- betreffende een subsidie aan de Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie voor het geven van voorlichting ten behoeve van politie en andere belanghebbenden;
- € 685 000,- betreffende een subsidie aan het Landelijk Bureau Racismebestrijding voor het bestrijden van discriminatie en racisme;
- € 57 737,- betreffende een subsidie aan Stichting Magenta, Meldpunt Discriminatie Internet voor preventie van discriminatie via internet;
- € 154 500,- betreffende een subsidie aan het Politie museum voor de voorlichting ten behoeve van politie en andere belangstellenden.

In de uitgaven is bij operationele doelstelling 3.4.8 «Uitvoering jeugdbescherming en -reclassering» een subsidie voor het jaar 2004 opgenomen, te weten:

- € 291 219,- betreffende een subsidie aan de Kinderrechtswinkels voor het beantwoorden van juridische vragen van kinderen.

Deze slotwetvermelding vormt voor de hier bedoelde subsidieverlening(en) de wettelijke grondslag zoals bedoeld in artikel 4.23, derde lid, onder c, van de Algemene Wet Bestuursrecht.

Mutaties uitgaven (> € 0,5 miljoen)

Onderschrijding operationele doelstelling 3.1.2

De onderschrijding op operationele doelstelling 3.1.2 «Integriteit bijzondere rechtstelsels» bedraagt circa € 1,7 miljoen. Deze hangt vooral samen met het door leveranciers niet tijdig aanleveren van facturen waardoor deze pas in 2005 betaalbaar kunnen worden gesteld. Hierdoor zullen in 2005 uitgaven gedaan moeten worden voor werkzaamheden die reeds in 2004 zijn verricht. Daarnaast is het Centraal Orgaan Verklaringen omtrent het Gedrag (COVOG) later opgestart dan oorspronkelijk was voorzien waardoor de uitgaven hiervoor lager zijn uitgevallen. Ten slotte heeft een aantal projecten minder gekost dan oorspronkelijk geraamd.

Onderschrijding operationele doelstelling 3.1.12

De onderschrijding op operationele doelstelling 3.1.12 «Criminaliteitspreventie» bedraagt circa € 3,0 miljoen. Deze is voor circa € 0,8 miljoen veroorzaakt door een latere start van het centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid, de geplande startdatum was 1 juli 2004. Daarnaast heeft het vaststellen van subsidies voor de jaren 2002 en 2003 voor circa € 0,8 miljoen aan deze onderschrijding bijgedragen. Voor een bedrag van circa € 0,5 miljoen is de oorzaak van de onderschrijding dat minder (extra) aanvragen zijn ontvangen voor de stimuleringsregelingen

Kenmerk Veilig Ondernemen (KVO) en Kenmerk Veilig Uitgaan (KVVU). Verder is circa € 0,5 miljoen minder bijgedragen aan het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) voor de projecten Opvoedingsondersteuning en Communities that Care. Tot slot is € 0,4 miljoen minder uitgegeven aan projecten voor Huiselijk geweld.

Onderschrijding operationele doelstelling 3.2.4

De onderschrijding op operationele doelstelling 3.2.4 «Slachtofferzorg» van circa € 0,5 miljoen is ontstaan doordat een verwachte subsidieaanvraag van Slachtofferhulp Nederland niet tijdig werd ontvangen.

Verrekeningen Rvdr – OM

ZM en OM hebben gemeenschappelijke uitgaven voor ICT-licenties en ICT-hardware. Om praktische redenen is besloten de uitgaven eerst in hun geheel door het OM danwel door ZM te laten voldoen en vervolgens te verrekenen. De overheveling van circa € 0,9 miljoen van operationele doelstelling 4.1.1 «Facilitering rechtspraak» naar operationele doelstelling 3.3.1 «Tijdige, adequate reactie op misdrijven» is het saldo van de verrekening.

Onderschrijding operationele doelstelling 3.3.1

De onderschrijding van circa € 0,6 miljoen op operationele doelstelling 3.3.1 «Tijdige, adequate reactie op misdrijven» is een saldo van alle deelbudgetten van het Openbaar Ministerie.

Overschrijding operationele doelstelling 3.3.2

De overschrijding van het budget op operationele doelstelling 3.3.2 «Forensisch onderzoek strafbare feiten» van in totaal € 5,4 miljoen is vooral een technische kwestie:

- Voor een bedrag van € 5,0 miljoen hangt deze overschrijding samen met het project Bestrijding Drugsmokkel Schiphol. Hiervoor was in 2004 in totaal een budget van € 5,0 miljoen beschikbaar. Hiervan stond € 1,3 miljoen op operationele doelstelling 3.3.2 en € 3,7 miljoen op operationele doelstelling 3.3.3 «Beleidsvorming voor opsporing misdrijven». De uitgaven voor het project (à € 6,3 miljoen) zijn echter geheel gerealiseerd op 3.3.2. Dit heeft geleid tot een overschrijding van € 5,0 miljoen op 3.3.2 en tot een onderschrijding van € 3,7 miljoen op 3.3.3;
- Daarnaast is € 1,3 miljoen meer uitgegeven voor de doeluitkeringen aan het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). Dit als gevolg van het toevoegen van de overlopende verplichtingen 2003, die aanvankelijk ten laste van het budget 2003 zouden komen, aan de bijdrage voor het jaar 2004. Het hierdoor ontstane overschot in 2003 is ten gunste van de ontvangsten verantwoord;
- Naast bovenstaande hogere uitgaven is op een aantal posten minder uitgegeven dan voorzien. Zo blijven de uitgaven voor het Centraal Informatiepunt Onderzoek en Telecommunicatie (CIOT) en het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties (MOT) circa € 0,5 miljoen achter bij de raming;
- Op een aantal kleinere posten is circa € 0,4 miljoen onbesteed gebleven.

Onderschrijding operationele doelstelling 3.3.3

Op operationele doelstelling 3.3.3 «Beleidsvorming voor opsporing

misdrijven» is per saldo sprake van een onderschrijding van circa € 5,4 miljoen.

Voor een bedrag van € 3,7 miljoen hangt deze onderschrijding samen met het project Bestrijding Drugssmokkel Schiphol. Hiervoor wordt verwezen naar de toelichting op de overschrijding op 3.3.2.

Tevens is op de deze operationele doelstelling een bedrag van circa € 1,7 miljoen op diverse programmabudgetten, zoals het programma «Kwaliteit Opsporing» en «Handhaven op Niveau» (HON), niet tot besteding gekomen. Deze zullen nu ten laste van het jaar 2005 worden verantwoord.

Onderschrijding operationele doelstelling 3.3.4

De onderschrijding van € 0,8 miljoen op operationele doelstelling 3.3.4 «Handhaving in internationaal perspectief» kent een aantal oorzaken. Zo zijn de uitgaven in het kader van de «XTC-nota» met circa € 0,2 miljoen onderschreden doordat Interpol een subsidieverzoek in verband met een detachering niet heeft ingediend. Ook zijn de uitgaven voor het Schengen Informatie Systeem (SIS) met circa € 0,2 miljoen onderschreden. Tot slot is de overheveling van budget voor het EU-voorzitterschap van circa € 0,4 miljoen in zijn totaliteit op operationele doelstelling 3.3.4 geboekt, terwijl dit over de verschillende operationele doelstellingen had moeten worden versleuteld.

Overschrijding operationele doelstelling 3.4.4

De overschrijding op operationele doelstelling 3.4.4 «Uitvoeren voogdij maatregelen» bedraagt circa € 3,0 miljoen. Deze wordt veroorzaakt door een nabetaling aan de stichting Nidos. Op grond van de bekostigingsregels is de subsidie over het jaar 2003 hoger vastgesteld dan in dat jaar aan voorschotten is verstrekt.

Forensische diagnostiek

In het kader van de aanpak van jeugdcriminaliteit is de behoefte aan forensische diagnostiek bij de Raad voor de Kinderbescherming toegenomen. De Raad voor de Kinderbescherming kan externe deskundigen vragen om forensisch diagnostisch onderzoek uit te voeren. De uitkomsten van dit onderzoek worden meegenomen in de besluitvorming rond een zaak. Hiervoor wordt van operationele doelstelling 3.4.7 «Onderzoek en advisering, civiel en straf» circa € 0,6 miljoen overgeheveld naar operationele doelstelling 5.1.6 «Pedagogische invalshoek straffen jeugd».

Onderschrijding operationele doelstelling 3.4.7

De onderschrijding op operationele doelstelling 3.4.7 «Onderzoek en advisering, civiel en straf» bedraagt circa € 3,5 miljoen. Dit bedrag kan worden toegeschreven aan lagere kosten dan geraamd bij een aantal acties in het kader van Jeugd Terecht.

Daarnaast zijn op operationele doelstelling 3.4.7 de uitgaven begroot voor civiele zaken, strafzaken en taakstraffen. De uitgaven voor het bedrijfsinformatiesysteem KBPS, die deel uitmaken van dit budget, zijn echter gerealiseerd op operationele doelstelling 5.1.6 «Pedagogische invalshoek straffen jeugd». Hierdoor doet zich op 3.4.7 een onderschrijding voor en heeft op 5.1.6 een overschrijding plaatsgevonden.

Onderschrijding operationele doelstelling 3.4.8

Op operationele doelstelling 3.4.8 «Uitvoering jeugdbescherming en -reclassering» heeft een onderschrijding plaatsgevonden van circa € 3,1 miljoen. De verklaring is dat bij de 2e suppletore begrotingswet extra

middelen zijn toegevoegd vanwege groei van het aantal zaken jeugdbescherming. Bij het bepalen van de kosten van die groei werd uitgegaan van de (voorlopige) opgaven van de Bureaus Jeugdzorg. Naderhand zijn de definitieve door de accountant geverifieerde cijfers ontvangen, op grond waarvan de uiteindelijke subsidieverlening aan de Bureaus Jeugdzorg lager is uitgekomen dan aanvankelijk was berekend.

Mutaties ontvangsten (> € 0,5 miljoen)

Operationele doelstelling 3.1.2

De lagere ontvangsten op operationele doelstelling 3.1.2 «Integriteit bijzondere rechtstelsels» worden veroorzaakt door tegenvallende opbrengsten op onder andere BIBOB (Bevordering Integere Besluitvorming Openbaar Bestuur) voor circa € 0,6 miljoen en COVOG voor circa € 1,5 miljoen.

Operationele doelstelling 3.3.1

De overschrijding op operationele doelstelling 3.3.1 «Tijdige, adequate reactie op misdrijven» van circa € 5,6 miljoen bestaat uit extra Plukze-ontvangsten (circa € 1,2 miljoen) en extra WAO-ontvangsten (circa € 2,3 miljoen).

Daarnaast is in het kader van de rentevergoedingen over door het OM inbeslaggenomen gelden een correctieboekings van € 2,1 miljoen uitgevoerd. Per 31 december kende de desbetreffende rekening een saldo van € 6,0 miljoen terwijl tot en met die datum op grond van de totale omvang van de inbeslaggenomen gelden € 3,9 miljoen aan rentevergoedingen verschuldigd was. Het teveel gereserveerde bedrag van € 2,1 miljoen wordt via deze boeking gecorrigeerd en ten gunste van de opbrengsten verantwoord.

Operationele doelstelling 3.3.2

Op operationele doelstelling 3.3.2 «Forensisch onderzoek strafbare feiten» is de overschrijding van circa € 2,6 miljoen voor een bedrag van € 2,1 miljoen het gevolg van de afrekeningen van de doeluitkeringen aan het KLPD over voorgaande jaren. Daarnaast heeft in het kader van het project bestrijding Drugssmokkel Schiphol een terugboeking van € 0,3 miljoen aan exploitatiekosten plaatsgevonden. Aan overige (kleinere) ontvangsten is circa € 0,2 miljoen binnengekomen.

Operationele doelstelling 3.3.3

Op operationele doelstelling 3.3.3 «Beleidsvorming voor opsporing misdrijven» is in totaal circa € 1,0 miljoen meer ontvangen. Het betreft terugontvangen bewakingskosten burgerluchthavens (circa € 0,3 miljoen), afrekening in het kader van het project computercriminaliteit (€ 0,2 miljoen) en bijdragen voor het Platform Interceptie, Decryptie en Signaalanalyse (PIDS) (circa € 0,2 miljoen). De overige ontvangsten (circa € 0,4 miljoen) hebben voornamelijk betrekking op bijdragen van derden in het project Handhaven op Niveau en verrekende personeelsuitgaven.

Operationele doelstelling 3.4.3

De ontvangsten op operationele doelstelling 3.4.3 «Inning onderhoudsbijdragen» zijn circa € 3,6 miljoen lager uitgevallen dan geraamd. Deze lagere ontvangsten van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) zijn in hoofdzaak het gevolg van het niet in 2004 realiseren van het voornemen tot het invoeren van een ouderbijdrage voor civiele jeugd-

beschermingsmaatregelen, Halt-afdoeningen en jeugdsancties. In de ontwerpbegroting 2004 was nog uitgegaan van invoering per 1 juli 2004 met een totale opbrengst in 2004 van € 4,0 miljoen.

Operationele doelstelling 3.4.4

De hogere ontvangst op operationele doelstelling 3.4.4 «Uitvoeren voogdij maatregelen» van circa € 6,5 miljoen is geheel het gevolg van de subsidievaststelling 2002. Op grond van de bekostigingsregels is de subsidie aan de stichting Nidos lager vastgesteld dan in dat jaar aan voorschotten is verstrekt.

Operationele doelstelling 3.4.7

De ontvangsten voor de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) op operationele doelstelling 3.4.7 «Onderzoek en advisering, civiel en straf» zijn circa € 0,9 miljoen hoger dan begroot. Dit laat zich verklaren door de ontvangen gelden voor interne detacheringen, USZO en kinderopvang.

Operationele doelstelling 3.4.8

De (incidenteel) hogere ontvangsten van circa € 4,7 miljoen op operationele doelstelling 3.4.8 «Uitvoering jeugdbescherming en -reclassering» zijn het gevolg van het verwerken van achterstanden bij de vaststelling van de subsidies aan de Bureaus Jeugdzorg.

4 RECHTSPLEGING EN RECHTSBIJSTAND

Subsidies

In de uitgaven bij operationele doelstelling 4.2.1 «Onderhoud gesubsidieerde rechtsbijstand» is een subsidie voor het jaar 2004 opgenomen, te weten:

- € 827 000,- betreffende een subsidie aan het Clara Wichmann Instituut voor het tegengaan van (juridische) achterstelling van vrouwen.

In de uitgaven bij operationele doelstelling 4.4.2 «Investing juridische infrastructuur» is een subsidie voor het jaar 2004 opgenomen, te weten:

- € 981 200,- betreffende een subsidie aan de Stichting Geschillencommissie Consumentenzaken voor bevorderen van geschillenbeslechting zonder tussenkomst van een rechter.

Deze slotwetvermelding vormt voor de hier bedoelde subsidieverlening(en) de wettelijke grondslag zoals bedoeld in artikel 4.23, derde lid, onder c, van de Algemene Wet Bestuursrecht.

Operationele doelstelling 4.1.1 «Facilitering rechtspraak»/bijdrage Raad voor de rechtspraak

Met ingang van 1 januari 2002 is de Raad voor de rechtspraak (Rvdr) opgericht. In verband met de instelling van de Rvdr is tevens de wet op de Rechtelijke Organisatie (wet RO) gewijzigd. Wezenlijk daarbij is dat in de wet RO de verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering wordt geattribueerd aan de gerechten en de Rvdr. Daarmee heeft de minister van Justitie geen directe verantwoordelijkheid meer voor de bedrijfsvoering van de rechtspraak. Wel heeft de minister nog een verantwoordelijkheid als toezichthouder.

Om uitvoering te geven aan hetgeen volgens de wet RO wordt beoogd, worden bij Slotwet 2004 op operationele doelstelling 4.1.1 «Facilitering

rechtspraak» de uitgaven en de ontvangsten van de Rvdr gesaldeerd (een bedrag van circa € 17,0 miljoen). De netto realisatie van de Rvdr is daarmee circa € 734,6 miljoen. Vanwege deze saldering is een vergelijking met de eerdere budget- en realisatiestanden niet meer mogelijk, dit geldt ook voor de ontvangsten.

Mutaties uitgaven (> € 0,5 miljoen)

Verrekeningen Rvdr – OM

Voor de toelichting op de overheveling van circa € 0,9 miljoen van operationele doelstelling 4.1.1 «Facilitering rechtspraak» naar operationele doelstelling 3.3.1 «Tijdige, adequate reactie op misdrijven» wordt verwezen naar de toelichting bij 3.3.1.

Onderschrijding operationele doelstelling 4.1.1

Op operationele doelstelling 4.1.1 «Facilitering rechtspraak» is per saldo sprake van een onderschrijding van circa € 6,2 miljoen:

- De Raad voor de rechtspraak heeft ten opzichte van de 2e suppletore begrotingswet een onderschrijding van circa € 8,8 miljoen gerealiseerd. Het gaat hierbij om het saldo van alle gerechten, een eenduidige oorzaak kan dan ook niet worden gegeven;
- De hogere uitputting van circa € 4,4 miljoen op deze operationele doelstelling wordt veroorzaakt doordat enkele centrale uitgaven (zoals de huisvestingspenningen) voor de Hoge Raad en de organisaties vallend onder de operationele doelstellingen 4.1.2 «Facilitering Hoge Raad» en 4.1.3 «Facilitering Bijzondere Colleges» op 4.1.1 worden verantwoord. Het budget hiervoor staat echter op de operationele doelstellingen 4.1.2 en 4.1.3. Met ingang van 2005 is dit boekhoudkundige probleem opgelost;
- Van operationele doelstelling 4.1.1 wordt € 1,8 miljoen overgeheveld naar operationele doelstelling 7.1.1 «Adequaat bestuur Justitie» voor betalingen aan de UWV in verband met eigen risicodragerschap voor WAO. De reden hiervoor is dat de uitgaven hiervoor ten laste van operationele doelstelling 7.1.1 komen en niet ten laste van operationele doelstelling 4.1.1.

Onderschrijding operationele doelstelling 4.1.2

De lagere uitputting op operationele doelstelling 4.1.2 «Facilitering Hoge Raad» van circa € 2,7 miljoen wordt veroorzaakt door de centrale betaling van onder meer huurpenningen ten laste van operationele doelstelling 4.1.1.

Onderschrijding operationele doelstelling 4.1.3

De lagere uitputting op het artikel 4.1.3 «Facilitering Bijzondere Colleges» van circa € 2,6 miljoen wordt veroorzaakt door de centrale betaling van onder meer huurpenningen ten laste van operationele doelstelling 4.1.1. Daarnaast is er sprake van geringe onderschrijding bij het College Bescherming Persoonsgegevens en de Commissie Gelijke Behandeling.

Onderschrijding operationele doelstelling 4.2.1

Het tolkenbudget is ondergebracht op de operationele doelstellingen 4.2.1 «Onderhoud gesubsidieerde rechtsbijstand», 6.2.5 «Zorgdragen voor opvang vreemdelingen» en 7.1.1 «Adequaat bestuur Justitie». Op het gehele tolkenbudget heeft zich in 2004 een onderschrijding van € 3,0 miljoen voorgedaan. Deze is veroorzaakt door het feit dat de Belasting-

dienst het onderzoek naar de BTW-plicht van tolken- en vertaaldiensten, waardoor regelgeving eventueel zou moeten worden aangepast, in 2004 niet heeft uitgevoerd. De middelen die voor deze BTW-plicht waren geraamd hoeven hierdoor niet afgedragen te worden aan de Belastingdienst. Het bovenstaande heeft geleid tot een overschrijding van circa € 1,1 miljoen op operationele doelstelling 4.2.1.

Overschrijding operationele doelstelling 4.4.2

Op operationele doelstelling 4.4.2 «Investering juridische infrastructuur» is sprake van een overschrijding van circa € 2,3 miljoen. In verband met de vertraging bij de implementatie van de beleidsvoornemens voor mediation zullen een aantal kosten zich pas vanaf 2005 voordoen. Daarnaast zullen een aantal in 2004 gestarte mediations pas in 2005 worden afgerond. Aangezien de mediator pas een vergoeding ontvangt na afronding van de mediation, kon de betaling niet meer in 2004 geschieden. Per saldo blijft hierdoor een bedrag onbesteed van € 2,3 miljoen.

Mutaties ontvangsten (> € 0,5 miljoen)

Operationele doelstelling 4.1.1

Op operationele doelstelling 4.1.1 «Facilitering rechtspraak» zijn een aantal oorzaken aan te wijzen voor de overschrijding van circa € 10,4 miljoen:

- Ten eerste heeft dit voor circa € 1,6 miljoen betrekking op verbeurd verklaarde goederen en gelden;
- Ten tweede heeft circa € 6,6 miljoen betrekking op de griffierechten. Voor deze griffierechten wordt dit hoofdzakelijk veroorzaakt door de fors toegenomen instroom van zaken bij de gerechten;
- Ten derde heeft circa € 2,5 miljoen betrekking op diverse ontvangsten van de Rvdr. Het gaat om eenmalige terugontvangsten van de Rijksgebouwdienst (RGD).

5 SANCTIETOEPASSING

Subsidies

Vrijwilligerssubsidies

Het Ministerie van Justitie heeft tot en met 2003 diverse vrijwilligersorganisaties indirect gesubsidieerd via de Stichting Reclassering Nederland (SRN) (1% regeling). Deze subsidieorganisaties hebben tezamen € 828 756,- ontvangen (gemiddeld € 18 835,- per organisatie).

Met ingang van 2004 zijn door het ministerie van Justitie diverse koepeltaken overgenomen van de SRN, waaronder de subsidieverlening aan de vrijwilligersorganisaties. De vrijwilligersorganisaties voeren een of meer van de volgende taken uit:

- Bezoeken van gedetineerden (bezoekgroepen);
- Relaties onderhouden met en voor gedetineerden;
- (Begeleid) woonprojecten;
- Nazorg projecten;
- Werkgelegenheidsprojecten;
- Voorlichting;
- Centrum voor dagopvang.

De reclasseringsorganisaties, die als zelfstandige organisatie meer dan € 25 000,- ontvangen hebben, staan hieronder apart vermeld:

- Humanitas district zuid heeft een subsidie van € 49 800,- ontvangen

- voor de bezogroepen, relaties van ex-gedetineerden, een woonproject en een nazorgproject;
- Stichting Tussenfasehuis Amsterdam heeft een subsidie van € 55 000,- ontvangen voor een (begeleid) woonproject;
 - Stichting Bonjo heeft een subsidie van € 62 000,- ontvangen voor bezogroepen, relaties onderhouden met en voor gedetineerden, woonprojecten, nazorg projecten, werkgelegenheidsprojecten en voorlichting;
 - Stichting Vrij heeft een subsidie van € 63 675,- ontvangen voor bezogroepen en nazorgprojecten;
 - Stichting Exodus Nederland heeft een subsidie van € 157 720,- ontvangen voor bezogroepen, relaties onderhouden met en voor gedetineerden, (begeleid) woonprojecten, nazorgprojecten, werkgelegenheidsprojecten en centrum voor dagopvang;
 - Stichting Delinkwentie en Samenleving heeft een subsidie van € 223 865,- ontvangen voor voorlichting (preventie).

Deze slotwetvermelding vormt voor de hier bedoelde subsidieverlening(en) de wettelijke grondslag zoals bedoeld in artikel 4.23, derde lid, onder c, van de Algemene Wet Bestuursrecht.

Mutaties uitgaven (> € 0,5 miljoen)

Onderschrijding operationele doelstelling 5.1.5

De onderschrijding op operationele doelstelling 5.1.5 «Uitvoering extramurale sancties» van circa € 11,7 miljoen heeft betrekking op de reclasering, Terugdringen Recidive (TR), Inspectie voor de Sanctietoepassing (ISt) en veelplegers.

Bij de reclasering is deze onderschrijding veroorzaakt door lagere ICT-kosten, lagere reorganisatiekosten bij de reclaseringsorganisaties, lagere kosten die bij het departement zijn gemaakt voor de taken die zijn overgenomen van de SRN en de niet uitgevoerde budgetoverheveling naar operationele doelstelling 5.1.11 «Taakstraffen meerderjarigen».

Bij het programma TR zijn de geplande pilots minder voortvarend van start gegaan dan vooraf was aangenomen. De onderschrijding bedraagt op deze onderdelen in totaal € 10,9 miljoen.

De onderschrijding van € 2,0 miljoen bij de ISt is veroorzaakt door vertraging in de besluitvorming. Hierdoor werd de ISt per 1 januari 2005 operationeel. Tenslotte is een achterblijvende uitputting van € 0,6 miljoen ontstaan bij het programma Veelplegers. De voornaamste reden hiervoor is de vertraging in de coördinatie van de G4 en de communicatiestrategie voor het veelplegersbeleid.

Forensische diagnostiek

Voor een toelichting op deze mutatie wordt verwezen naar de uitgaven bij operationele doelstelling 3.4.7 «Onderzoek en advisering, civiel en straf».

Overschrijding operationele doelstelling 5.1.6

Op operationele doelstelling 5.1.6 «Pedagogische invalshoek straffen jeugd» doet zich een overschrijding van circa € 1,4 miljoen voor. De hogere uitgaven zijn met name te verklaren door hogere productiecijfers dan begroot. Daarnaast hangt de overschrijding samen met de uitgaven voor het bedrijfsinformatiesysteem KBPS. Hiervoor wordt verwezen naar de toelichting op de onderschrijding op operationele doelstelling 3.4.7.

Overschrijding operationele doelstelling 5.1.11

Het budget op operationele doelstelling 5.1.11 «Taakstraffen meerderjarigen» laat een overschrijding zien van circa € 5,0 miljoen. Deze overschrijding hangt geheel samen met de onderschrijding op operationele doelstelling 5.1.5 «Uitvoering extramurale sancties». Beide artikelen hebben namelijk betrekking op de financiering van de reclasseringsproducten. Een technische budgetoverheveling heeft echter niet plaatsgevonden.

Mutaties ontvangsten (> € 0,5 miljoen)

Operationele doelstelling 5.1.5

Op operationele doelstelling 5.1.5 «Uitvoering extramurale sancties» is circa € 2,6 miljoen meer ontvangen dan geraamd. De oorzaak hiervan is dat in 2004 de subsidie voor de SRN voor de jaren 2000 en 2001 is vastgesteld. In het kader van de afrekening van deze subsidies zijn bedragen ter grootte van circa € 1,9 miljoen en € 0,7 miljoen terugontvangen.

Operationele doelstelling 5.1.6

De ontvangsten van de Raad voor de Kinderbescherming op operationele doelstelling 5.1.6 «Pedagogische invalshoek straffen jeugd» zijn circa € 0,6 miljoen lager dan begroot. Dit laat zich verklaren door de tegenvallende ontvangsten voor detacheringen.

Operationele doelstelling 5.1.8

De hogere ontvangsten van circa € 0,5 miljoen op operationele doelstelling 5.1.8 «Integrale benadering jeugd gestraften» hangen samen met de subsidievaststellingen over voorgaande jaren. In een aantal gevallen werd de subsidie op basis van de gerealiseerde productie lager vastgesteld dan de uitgekeerde voorschotten.

Operationele doelstelling 5.1.12

Op operationele doelstelling 5.1.12 doet zich een onderschrijding van € 0,3 miljoen voor in verband met bij Justitie geraamde, maar bij het ministerie van Economische Zaken gerealiseerde ontvangsten voor Verispect.

Operationele doelstelling 5.2.1

Vanwege een hogere instroom dan begroot, zijn op operationele doelstelling 5.2.1 «Uitvoering inning financiële sancties» voor een bedrag van € 9,5 miljoen meer ontvangsten uit boeten en transacties gerealiseerd ten opzichte van de stand in de 2e suppletore begrotingswet. In deze 2e suppletore is de raming met € 45,0 miljoen neerwaarts bijgesteld, hetgeen te pessimistisch bleek te zijn.

6 ASIEL, MIGRATIE EN INTEGRATIE

Mutaties uitgaven (> € 0,5 miljoen)

Overschrijding operationele doelstelling 6.1.3

De overschrijding van circa € 1,1 miljoen op operationele doelstelling 6.1.3 «Beoordeling verblijf vreemdelingen» wordt veroorzaakt doordat er bij de herinrichting van de «Vreemdelingen- en Integratiekolom» een

aantal fte's van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) is overgeheveld naar de Stafdirectie Coördinatie Vreemdelingenketen en de directie Vreemdelingenbeleid. Voor operationele doelstelling 6.1.3 betekende dit een budgetverlaging van € 1,1 miljoen. Bij de daadwerkelijke kasbijdrage aan de IND is met deze budgetoverheveling ten onrechte geen rekening gehouden, deze is namelijk wel ten laste van operationele doelstelling 6.1.3 gekomen.

Europees Vluchtelingenfonds

Operationele doelstelling 6.2.5 «Zorgdragen voor opvang vreemdelingen» wordt met circa € 1,5 miljoen verhoogd. Dit betreft het bedrag wat in 2004 is ontvangen van de Europese Commissie uit het Europees Vluchtelingenfonds en wordt door middel van een desaldering toegevoegd aan deze operationele doelstelling om de hiermee samenhangende projecten te kunnen financieren.

Onderschrijding operationele doelstelling 6.2.5

Voor de overschrijding op operationele doelstelling 6.2.5 «Zorgdragen voor opvang vreemdelingen» van circa € 3,7 miljoen zijn meerdere oorzaken:

- Voor circa € 1,3 miljoen heeft de overschrijding betrekking op het budget voor het Europees Vluchtelingenfonds (EVF). Deze wordt veroorzaakt doordat in 2004 minder aanvragen zijn goedgekeurd en bevoorschot. Daarnaast heeft de vaststelling van de jaarverslagen van de NGO's voor de jaren 2001 t/m 2002 vertraging opgelopen vanwege aanvullende eisen vanuit Brussel over de accountantsverklaring. Hierdoor heeft de financiële afwikkeling over die jaren vertraging opgelopen;
- Daarnaast is in het vreemdelingenenveld een lagere uitkering (€ 0,3 miljoen) aan NGO's verstrekt dan vooraf was geraamd;
- De resterende € 0,2 miljoen heeft betrekking op apparaatsuitgaven;
- Voor een bedrag van circa € 1,0 miljoen betreft de overschrijding tolkenbudget. Hiervoor wordt verwezen naar het gestelde operationele doelstelling 4.2.1.

Overschrijding operationele doelstelling 6.3.6

De overschrijding op operationele doelstelling 6.3.6 «Tenuitvoerlegging terugkeerbeleid» houdt verband met een te hoge bevoorschotting van de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM). De vertraging bij de start van het terugkeerproject heeft ervoor gezorgd dat minder mensen van de HRPT-regeling (Herintegratie Regeling Project Terugkeer) gebruik hebben gemaakt, dan bij 1e suppletore begrotingswet was begroot. Het bij deze regeling behorende voorschotbedrag is daarom in 2004 van het IOM teruggevorderd (zie ontvangsten 6.3.6).

Onderschrijding operationele doelstelling 6.4.5

Op operationele doelstelling 6.4.5 «Toerusting van minderheden» heeft een overschrijding van circa € 1,1 miljoen plaatsgevonden. Bij de ontwerpbegroting was € 21,0 miljoen geraamd voor beleid inzake onderwijs en preventie. Een deel van deze gelden was gereserveerd om gemeenten te ondersteunen in het opzetten en uitvoeren van preventiebeleid. Een aantal gemeenten bleken hun oorspronkelijk aangekondigde plannen niet te kunnen waarmaken.

Onderschrijding operationele doelstelling 6.4.6

De onderschrijding van circa € 1,2 miljoen op operationele doelstelling 6.4.6 «Toenadering tussen minderheden en autochtonen» wordt veroorzaakt doordat de Stimuleringsregeling Antidiscriminatiebureau's (ADB's), die tot doel had te komen tot verbetering van het functioneren van de ADB's door professionalisering, per 1 augustus 2004 is afgerond. Enkele ADB's hebben uitstel aangevraagd voor het opleveren van de eindrapportage. Uit de rapportage van enkele andere ADB's is gebleken dat voor de projecten minder betaald moest worden, dan geraamd. Sommige aangekondigde verzoeken voor een extra subsidie zijn niet ingediend. Dit alles heeft geleid tot een onderschrijding van € 0,3 miljoen. Op deze operationele doelstelling zijn ook de uitgaven geraamd voor de jaarlijkse onderzoeksrapporten inzake integratiebeleid aan de Tweede Kamer alsmede een aantal andere onderzoeken en communicatie, waaronder te organiseren debatten. Door de actualiteiten, waaronder de moord op de heer Van Gogh en het debat over het rapport van de Commissie Blok, zijn enkele debatten en onderzoeken vertraagd, niet doorgegaan, of qua opzet gewijzigd. Dit heeft geleid tot een onderschrijding van circa € 0,7 miljoen.

Onderschrijding operationele doelstelling 6.4.7

Op operationele doelstelling 6.4.7 «Toegankelijkheid voor instituties» doet zich een onderschrijding van circa € 0,6 miljoen voor. Deze wordt veroorzaakt door een tegenvallende groei in de participatie van leden van minderheden in de besturen van instellingen op lokaal niveau. Dit is helaas in beperkte mate gelukt, vanwege een moeizame aanloop wat de samenwerking met gemeenten betreft.

Mutaties ontvangsten (> € 0,5 miljoen)

Europees Vluchtelingenfonds

Operationele doelstelling 6.2.5 «Zorgdragen voor opvang vreemdelingen» wordt met circa € 1,5 miljoen verhoogd. Voor een toelichting wordt verwezen naar de uitgaven op operationele doelstelling 6.2.5.

Operationele doelstelling 6.2.5

De overschrijding van circa € 0,6 miljoen op operationele doelstelling 6.2.5 «Zorgdragen voor opvang vreemdelingen» wordt veroorzaakt door terugontvangen voorschotten van in 2004 afgerekende subsidie COA over 2003.

Operationele doelstelling 6.3.6

Op operationele doelstelling 6.3.6 «Tenuitvoerlegging terugkeerbeleid» is circa € 0,6 miljoen meer ontvangen dan geraamd. Dit houdt verband met een te hoge bevoorschotting van de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM). De vertraging bij de start van het terugkeerproject heeft ervoor gezorgd dat minder mensen van de HRPT-regeling (Herintegratie Regeling Project Terugkeer) gebruik hebben gemaakt, dan bij 1e supplementaire begrotingswet was begroot. Het bij deze regeling behorende voorschotbedrag is daarom in 2004 van het IOM teruggevorderd.

Operationele doelstelling 6.4.7

Op operationele doelstelling 6.4.7 «Toegankelijkheid voor instituties» is circa € 2,7 miljoen meer ontvangen dan geraamd. In de Remigratiewet is vastgelegd dat de Sociale Verzekeringsbank (SVB) namens het Rijk de

Remigratiewet uitvoert. Het Rijk bevoorschot daartoe jaarlijks de SVB op basis van de door de SVB aangeleverde ramingen. Uit de jaarstukken van de SVB over het jaar 2002 blijkt dat de uitgaven voor de remigratie-uitkering in 2002 circa € 2,7 miljoen lager waren dan verwacht. Oorzaak hiervan was dat de uitgaven voor de lopende uitkeringen afnamen door demografische ontwikkelingen en door samenloop met de WAO-uitkering. Hierdoor is incidenteel circa € 2,7 miljoen ontvangen van de SVB. Vanaf 2003 heeft zich echter een zodanige stijging voorgedaan in het aantal vertrokken personen dat geen incidentele ontvangsten bovenop de geraamde ontvangsten meer te verwachten zijn.

7 DE NIET-BELEIDSARTIKELN

Mutaties uitgaven (> € 0,5 miljoen)

Herinrichting Vreemdelingen- en Integratiekolom

Voor de herinrichting van de «Vreemdelingen- en Integratiekolom» is een aantal fte's van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) overgeheveld naar de Stafdirectie Coördinatie Vreemdelingenketen en de directie Vreemdelingenbeleid. Voor operationele doelstelling 7.1.1 «Adequaat bestuur Justitie» betekende dit een budgetverhoging van circa € 1,3 miljoen.

Onderschrijding operationele doelstelling 7.1.1

De onderschrijding van circa € 6,6 miljoen op operationele doelstelling 7.1.1 wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Doordat P-direct is uitgesteld zijn ten laste van het budget voor SSC HRM minder uitgaven gedaan dan waren voorzien (circa € 2,6 miljoen);
- In het kader van het EU-voorzitterschap heeft een onderschrijding plaatsgevonden van circa € 1,6 miljoen. Het gaat met name om conferenties die eind 2004 hebben plaatsgevonden en waarvan betaling pas in 2005 zal plaatsvinden. Tevens betreft het personele kosten voor de afwikkeling van de verschillende projecten in het kader van het voorzitterschap;
- Een onderschrijding van circa € 1,2 miljoen op het tolkenbudget. Deze is veroorzaakt door het feit dat de Belastingdienst het onderzoek naar de BTW-plicht van tolken- en vertaaldiensten, waardoor regelgeving eventueel zou moeten worden aangepast, in 2004 niet heeft uitgevoerd. De middelen die voor deze BTW-plicht waren geraamd hoeven hierdoor niet afgedragen te worden aan de Belastingdienst;
- De staf van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb) is op 1 januari 2005 officieel opgericht en van start gegaan. In de laatste maanden van 2004 bevond de organisatie zich in de opbouwfase. In totaal is € 0,4 miljoen besteed aan huur, aanschaffingen en bureaukosten en personele uitgaven. Hiermee is in totaal een bedrag van € 1,5 miljoen van het beschikbaar gestelde budget voor aanloopuitgaven in 2004 niet tot besteding gekomen;
- Voor een bedrag van circa € 2,5 miljoen is de onderschrijding op 7.1.1 veroorzaakt door minder uitgaven op het biometriebudget en door een onderschrijding op het personeelsbudget bij de Stafdirectie Coördinatie Vreemdelingenketen;
- Van operationele doelstelling 4.1.1 wordt € 1,8 miljoen overgeheveld naar operationele doelstelling 7.1.1 voor betalingen aan de UWV in verband met eigen risicodragerschap voor WAO. De reden hiervoor is dat de uitgaven hiervoor ten laste van operationele doelstelling 7.1.1 komen en niet ten laste van operationele doelstelling 4.1.1;
- Het Centrum voor Loopbaanontwikkeling wordt ondergebracht binnen

de Justitiebegroting. Als gevolg hiervan worden de uitgaven op operationele doelstelling 7.1.1 met circa € 1,4 miljoen verhoogd.

Overschrijding operationele doelstelling 7.2.1

Op operationele doelstelling 7.2.1 «Nominaal en onvoorzien» doet zich een overschrijding van € 8,6 miljoen voor. Het betreft een neerwaartse aanpassing van het budgettaire kader 2004 bij ontwerpbegroting 2005 met € 8,6 miljoen in verband met het niet beschikbaar komen van de middelen RGD betreffende de reservering voor de vervanging van bedrijfsinstallaties van Justitie.

Mutaties ontvangsten (> € 0,5 miljoen)

Operationele doelstelling 7.1.1

Op operationele doelstelling 7.1.1 «Adequaat bestuur Justitie» is voor een bedrag van circa € 4,0 miljoen meer ontvangen dan was voorzien. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Voor een bedrag van circa € 0,5 miljoen betreft het ontvangen bijdragen, van met name het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), in de kosten van bijeenkomsten in het kader van het EU-voorzitterschap;
- Daarnaast gaat het om circa € 0,3 miljoen naar aanleiding van afrekeningen van door Justitie verstrekte subsidies, waaronder een subsidie voor het Center for International Legal Cooperation (CILC);
- Een bedrag van circa € 0,7 miljoen is het saldo van verschillende posten. Het heeft onder meer betrekking op terugontvangsten van de RGD voor teveel betaalde huur voor het pand aan de Luxemburglaan te Zoetermeer. Hierin is de Gemeenschappelijke Beheer Organisatie van Justitie gevestigd. Ook betreft het de terugontvangst van teveel betaalde huur;
- Ook zijn op operationele doelstelling 7.1.1 minder ontvangsten (circa € 0,7 miljoen) geboekt dan geraamd doordat het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) en de SRN bepaalde facturen pas in 2005 zullen betalen terwijl deze ontvangsten wel in 2004 geraamd waren;
- Het Centrum voor Loopbaanontwikkeling wordt ondergebracht binnen de Justitiebegroting. Als gevolg hiervan worden de ontvangsten op operationele doelstelling 7.1.1 met circa € 1,5 miljoen verhoogd.